

Monumentnummer*: 529722

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijkmonument
Inschrijving register* 12 juli 2010
Kadaster deel/nr 82927/157

Woonplaats* Arnhem
Gemeente* Arnhem
Provincie* Gelderland

Locatiennaam Arnhem
Locatieomschrijving Deelen/Vrijland-Noord

Kadastrale gemeente* Arnhem
Sectie* A
Kadastraal object*
Appartement aanduiding
Grondperceel 1294

Omschrijving**

Inleiding

Gebouw 5 ligt vrijstaand tussen de gebouwen 8 en IV A, aan de zuidzijde van de centrale oost-west gerichte laan Vrijland-Noord. De daknok is oost-west gericht. Gebouw 5 is een in 1941 als 'Sonderbau' tot stand gekomen militair gebouw met technische functie (motorwasserij) en is op macroniveau onderdeel van een grote militaire vliegveldstructuur uit de jaren 1940-1945, op mesoniveau van een ijl complex van in een rechthoekig-geometrische structuur geplaatste gebouwen, en hierin op microniveau van enige relatief solitair en in directe aansluiting op die ruimtelijke structuur geplaatste panden. Aan de zuidzijde van het pand is later een eenvoudig hellend afdak bijgeplaatst.

Omschrijving

Eenvoudig, eenlaags, door een met overwegend grauwe gegolfde opnieuw verbeterde holle (Hollandse) pannen belegd en flauw hellend schilddak gedekt, bakstenen MILITAIR GEBOUW MET TECHNISCHE FUNCTIE (motorwasserij) op vrijwel vierkante plattegrond. In de westelijke kopgevel / hoofdgevel een later gedeeltelijk dichtgemetselde, getoogde toegangsopening onder hanenkam, waarin dubbele naar buiten openslaande halve glazen deuren; relict van elektrisch schakelmateriaal rechts naast toegang; boven de toegang een moderne TL-balk. In de oostelijke kopgevel relatief hoog twee vensters onder rollaag, met naar buiten openslaande dubbele

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

vierruits ramen en hieronder een tweetal ventilatieroosters. Zuidelijke langsgevel voorzien van twee vergelijkbare vensters, maar dichtgezet, en hier is tevens het hellend afdak aangebouwd. Noordelijke langsgevel blind. Mastgoten rondom. Interieur bevat resten van elektrische installatie; grijs geschilderde lambrisering en wit gepleisterde muren en betonnen plafond.

Waardering

MILITAIR GEBOUW MET TECHNISCHE FUNCTIE (motorwasserij), van algemeen belang als herkenbaar onderdeel van een uit de Tweede Wereldoorlog stammend en door de Duitse bezetter als onderdeel van een groot militair vliegveld opgezet legerkamp, vanwege: stedenbouwkundige, krijgs- en cultuurhistorische en complex- en ensemblewaarden, uit de kunstmatig opgezette en sterk bij de vooraf bestaande ruimtelijke inrichting aansluitende geometrische nederzettingsstructuur en de hierbinnen tot in detaillering doorgevoerde camouflage, uit de samenhang van en met het totale militaire vliegveldconcept en de ruimtelijke hoofdlijnen en onderdelen van het kampement, en uit de onderlinge verwantschap van de hierbij toegepaste vormen.

Hoofdcategorie

Verdedigingswerken en militaire gebouwen

Subcategorie

Bijgebouwen

Functie

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument